

Řečové technologie pomáhají překonávat bariéry

Luděk Müller, Jakub Kanis

Oddělení umělé inteligence, Katedra kybernetiky,
Fakulta aplikovaných věd, Západočeská univerzita v Plzni

Obsah

- Pomoc sluchově postiženým divákům TV pořadů
- Pomoc při vyhledávání v audio/video archivech řeči
- Pomoc zrakově postiženým – převod textu do mluvené řeči
- Audiovizuální syntéza
- Znaková řeč - automatický překlad
- Závěrečné ukázky
(SL inf., SL dialog)

Pomoc sluchově postiženým divákům TV pořadů

□ Automatické titulkování TV pořadů

□ Přímé titulkování

□ Stínový mluvčí

□ Čtení titulků počítačovou syntézou

INSPO 2008 - Řečové technologie pomáhají překonávat bariéry

18.1.2008

Pomoc při vyhledávání v audio/video archivech řeči

Ukázka vyhledávání slov a informací ze zvukových archivů

IR PARLAMENT OK

IR HOKEJ OK

Pomoc zrakově postiženým

Převod textu do mluvené řeči - ukázky TTS

český ženský hlas

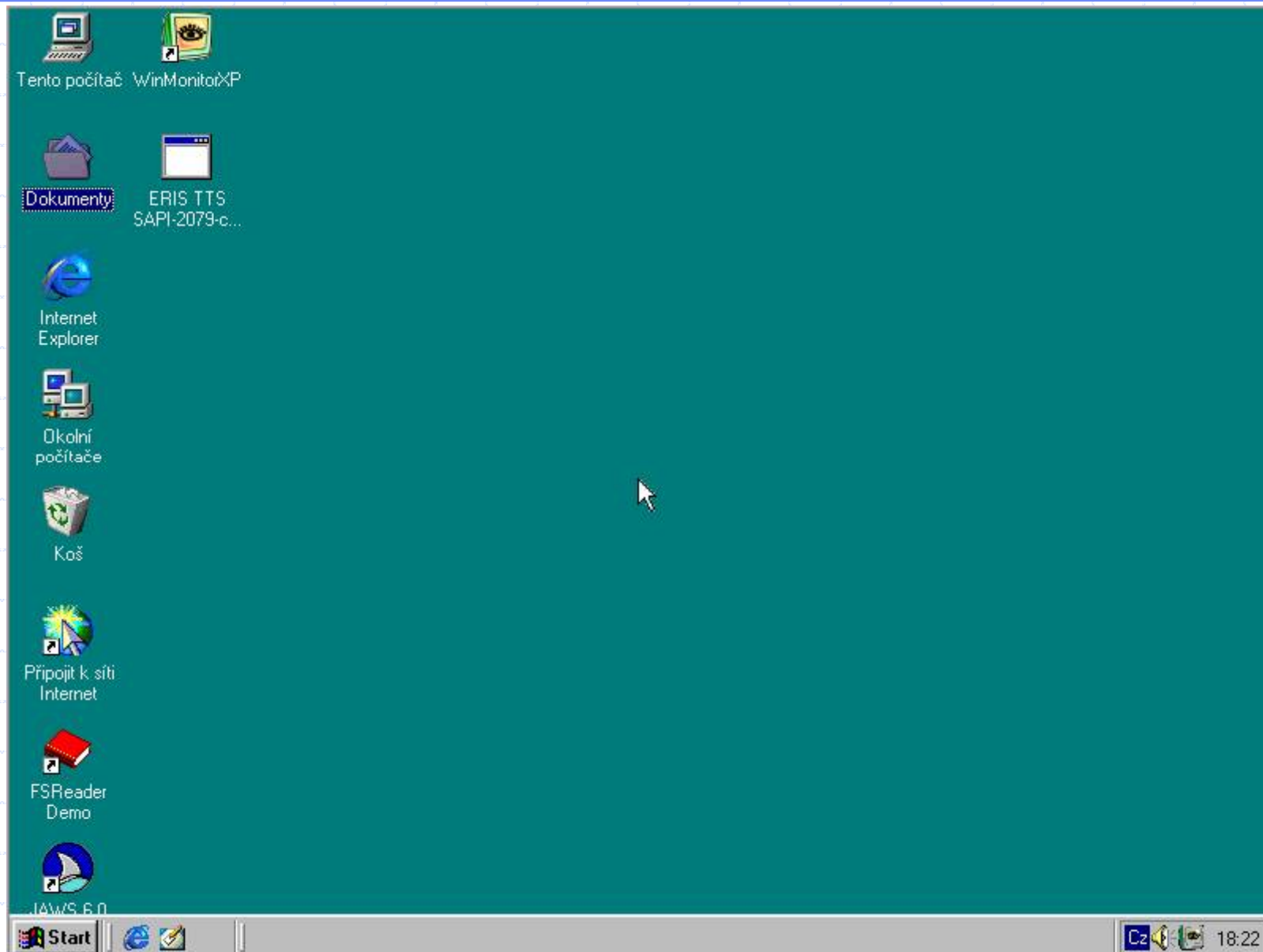
- monotónní
- „pravidlová“ prozodie
- „datově řízená“ prozodie
- dynamický výběr jednotek [TTS Alena speechech demo.exe OK](#)

český mužský hlas (dynamický výběr jednotek)

slovenský ženský hlas (pravidlová prozodie)

INSPO 2008 - Řečové technologie pomáhají překonávat bariéry

Audiovizuální syntéza

Audiovizuální syntéza

Mluvicí hlava:

vizuální část:

- 3D model
- modelování pohybů rtů

akustická část:

- TTS systém

Audiovizuální syntéza - ukázka

Mluvicí hlava - Kořen OK

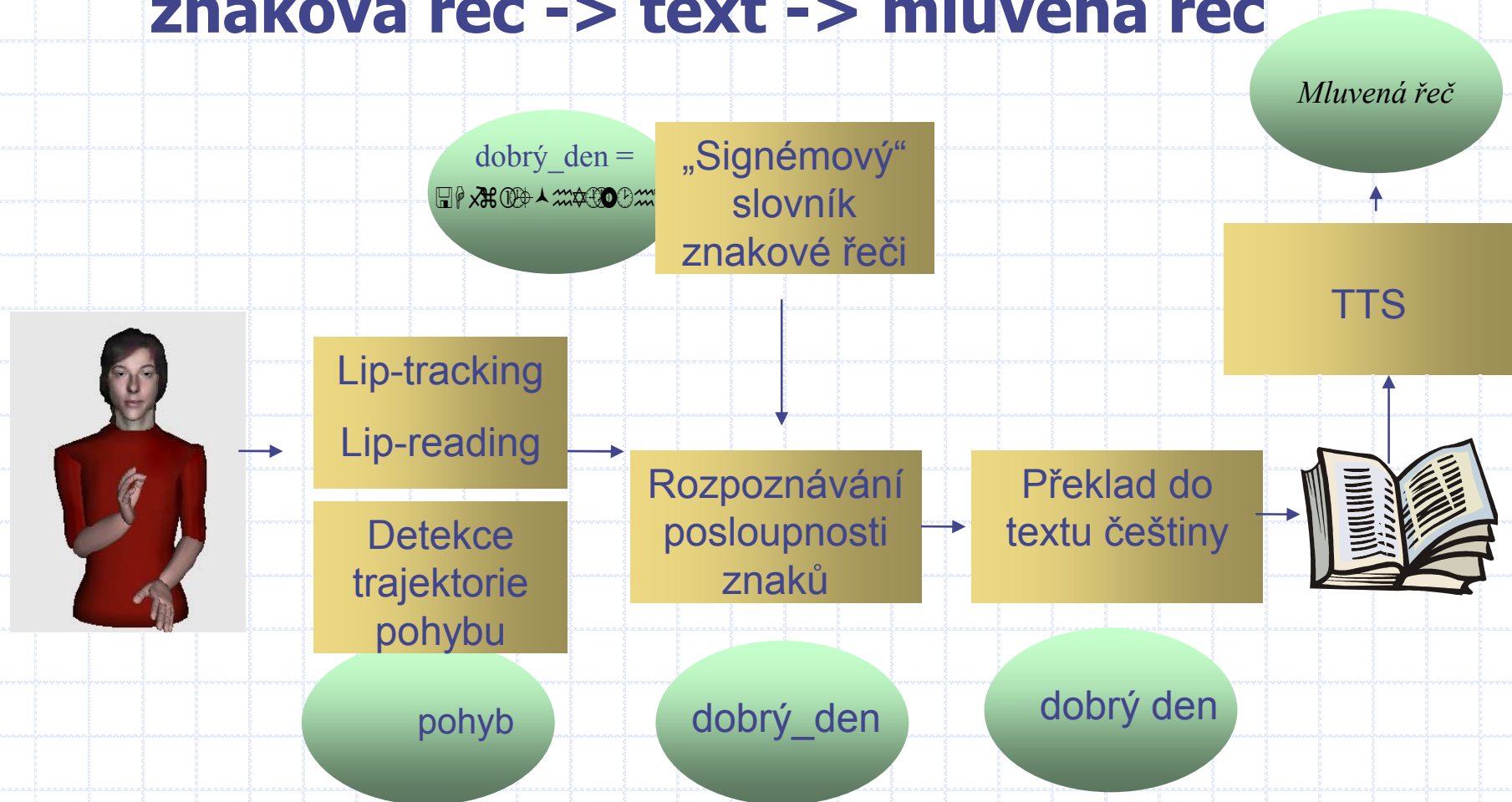
Mluvicí hlava - Alena OK

Znaková řeč – automatický překlad

Znaková řeč (čeština)

- **Znakovaná čeština**
  - umělý jazykový systém
  - komunikace mezi slyšícími a neslyšícími
  - podobná češtině

- **Český znakový jazyk**
  - mateřský a přirozený jazyk neslyšících
  - komunikace mezi neslyšícími navzájem
  - odlišný od češtiny:
    - simultánnost – např. jeden znak pro „člověk-běží“
    - užití prostoru – do prostoru jsou umístěny objekty komunikace, na něž se mluvčí odkazuje
    - roli intonace zastupuje mimika obličeje

- **Člověk ovládající znakový jazyk nemusí umět česky (ani rozumět textu)**

znaková řeč -> text -> mluvená řeč

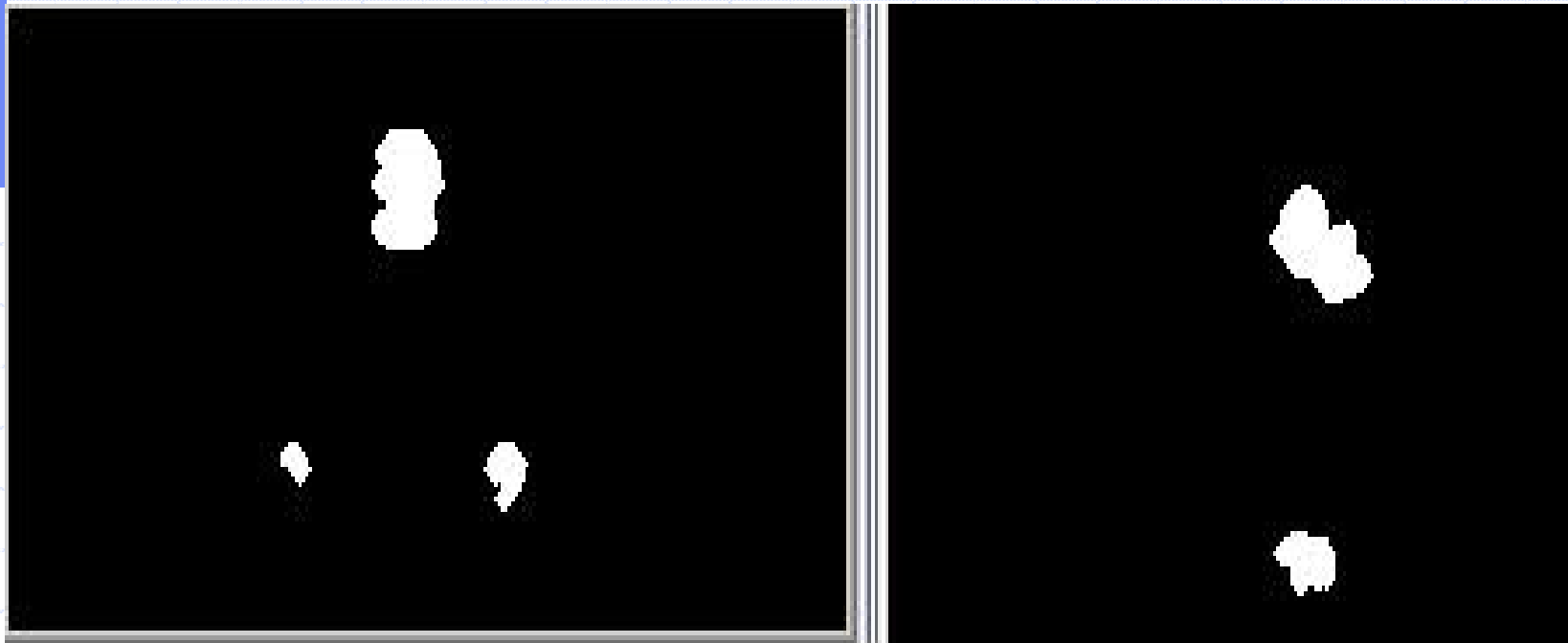

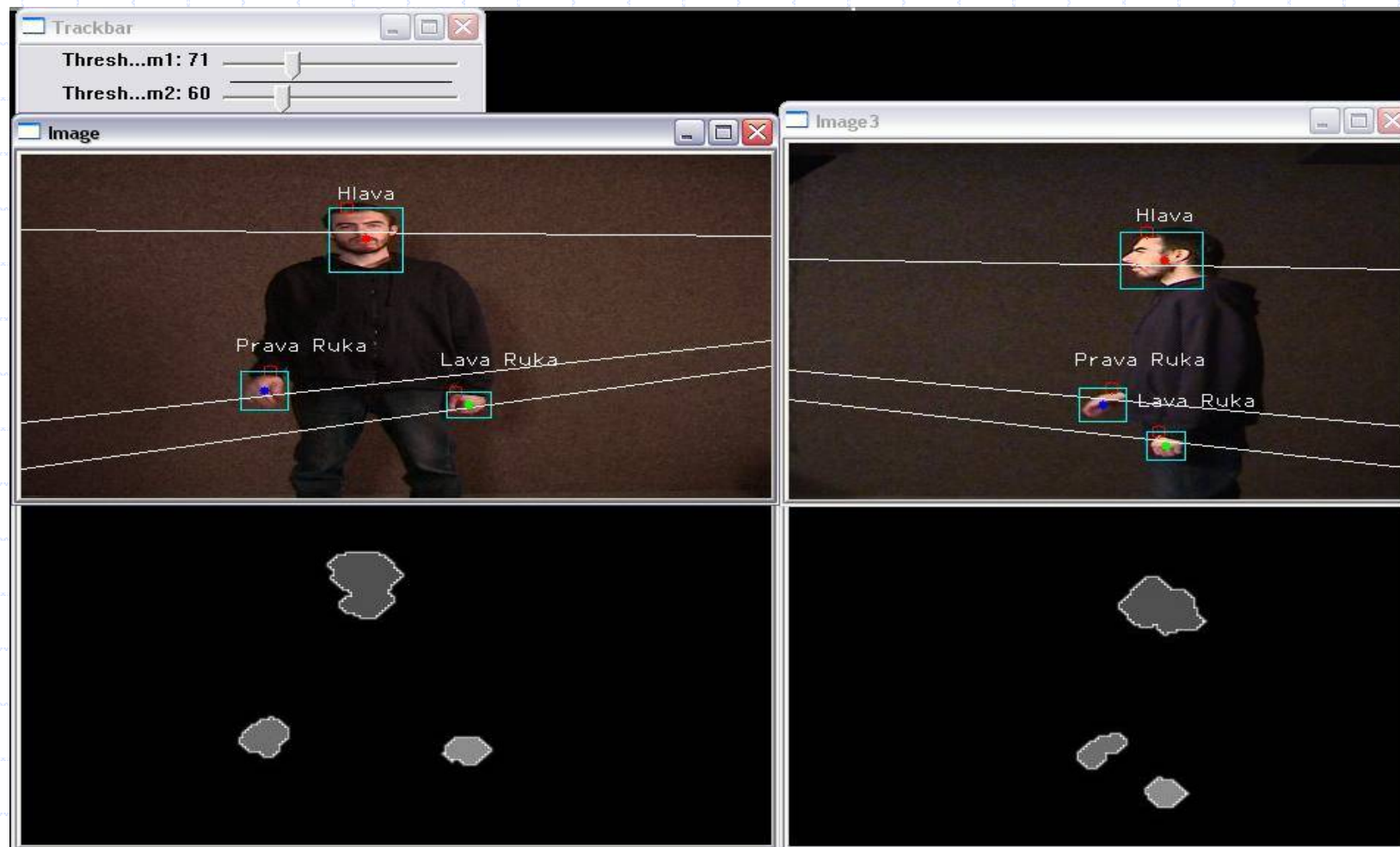
znaková řeč -> text **Detekce polohy rukou**

znaková řeč -> text **Detekce polohy rukou**

znaková řeč -> text - Detekce polohy rukou

znaková řeč -> text Liptracking (detekce rtů)

Mluvená řeč -> text -> znaková řeč

Rozpoznávání
mluvené řeči

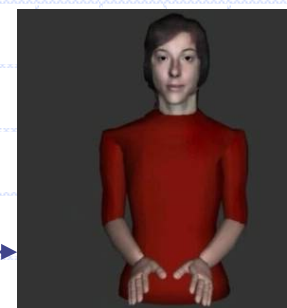

Překlad do
posloupnosti
znaků zn.č.

Konverze
do řetězce
„signémů“

Artikulace
mluvidel

Převod na
trajektorii
pohybu

dobrý den

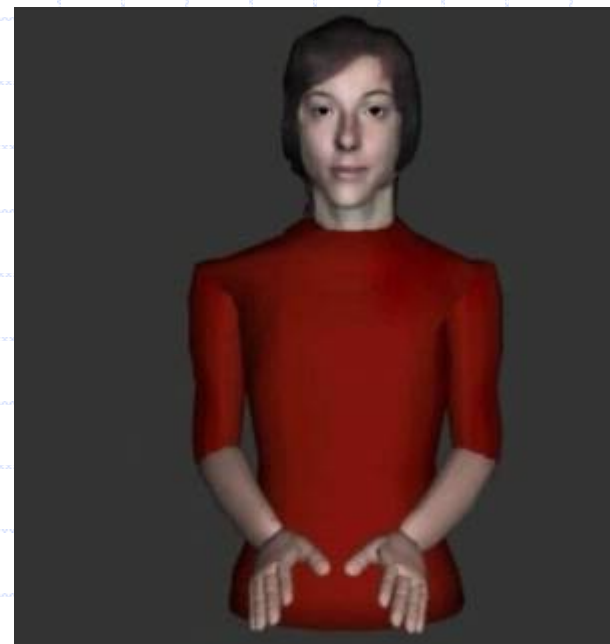
dobrý_den

kinematický
popis

Mluvená řeč -> text -> znaková řeč

- Animační model postavy**
- +**
- Model mluvící hlavy**

Závěrečné ukázky

- **SL Hlášení** [Hlášení OK](#)
- **SL Matematika** [Matematika TH OK](#) [Matematika SL OK](#)

DĚKUJI ZA POZORNOST